**Ceturtdiena, 2021. gada 8. jūlijs**

P9_TA(2021)0359

## Stāvoklis Nikaragvā

### Eiropas Parlamenta 2021. gada 8. jūlija rezolūcija par stāvokli Nikaragvā (2021/2777(RSP))

(2022/C 99/22)

*Eiropas Parlaments,*

— ņemot vērā iepriekšējās rezolūcijas par Nikaragvu, jo īpaši 2019. gada 19. decembra rezolūciju par cilvēktiesību un demokrātijas stāvokli Nikaragvā ([1]) un 2020. gada 8. oktobra rezolūciju par ārvalstu aģentu likumu Nikaragvā ([2]),

— ņemot vērā Nolīgumu, ar ko izveido asociāciju starp Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Centrālameriku, no otras puses ([3]),

— ņemot vērā Padomes Regulu (ES) 2020/1998 ([4]) un Padomes 2020. gada 7. decembra Lēmumu (KĀDP) 2020/1999 par ierobežojošiem pasākumiem pret nopietniem cilvēktiesību pārkāpumiem un aizskārumiem ([5]), Padomes 2020. gada 4. maija Lēmumu (KĀDP) 2020/607, ar ko groza Lēmumu (KĀDP) 2019/1720 par ierobežojošiem pasākumiem saistībā ar situāciju Nikaragvā ([6]), Padomes 2020. gada 4. maija Īstenošanas regulu (ES) 2020/606, ar ko īsteno Regulu (ES) 2019/1716 par ierobežojošiem pasākumiem saistībā ar situāciju Nikaragvā ([7]), un lēmumu atjaunot šādas sankcijas līdz 2021. gada 15. oktobrim,

— ņemot vērā Eiropas Savienības vārdā sniegto Augstā pārstāvja 2021. gada 10. jūnija deklarāciju par politiskās situācijas pasliktināšanos Nikaragvā un viņa runaspersonas 2021. gada 6. maija paziņojumu par jauno vēlēšanu likumu, kā arī 59 valstu kopīgo paziņojumu par Nikaragvu ANO Cilvēktiesību padomes 47. sesijā 2021. gada 22. jūnijā,

— ņemot vērā Ārlietu komitejas priekšsēdētāja un Delegācijas attiecībām ar Centrālamerikas valstīm priekšsēdētāja 2021. gada 15. jūnija paziņojumu par opozīcijas līderu pašreizējo aizturēšanu Nikaragvā,

— ņemot vērā ANO augstā cilvēktiesību komisāra runaspersonas 2021. gada 28. maija paziņojumu par Nikaragvu un ANO augstās cilvēktiesību komisāres *Michelle Bachelet* mutiski sniegto jaunāko informāciju Cilvēktiesību padomes 47. sesijā 2021. gada 22. jūnijā par cilvēktiesību stāvokli Nikaragvā,

— ņemot vērā Amerikas valstu organizācijas (*OAS*) Ģenerālsekretariāta 2021. gada 6. maija paziņojumu par Augstākās vēlēšanu padomes tiesnešu ievēlēšanu un vēlēšanu reformu Nikaragvā un *OAS* 2021. gada 15. jūnija rezolūciju par stāvokli Nikaragvā,

— ņemot vērā Amerikas Cilvēktiesību komisijas paziņojumus, īpašā Nikaragvas uzraudzības mehānisma (*MESENI*) publicētos informatīvos biļetenus un Amerikas Cilvēktiesību komisijas priekšsēdētājas *Antonia Urrejola* piezīmes *OAS* Pastāvīgās padomes 2021. gada 23. jūnija īpašajā sesijā par stāvokli Nikaragvā,

— ņemot vērā nodaļu par Nikaragvu ES 2020. gada ziņojumā par cilvēktiesībām un demokrātiju pasaulē, ko Padome pieņēma 2021. gada 21. jūnijā,

— ņemot vērā 1966. gada Starptautisko paktu par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām,

— ņemot vērā 1948. gada Vispārējo cilvēktiesību deklarāciju,

— ņemot vērā Nikaragvas Konstitūciju,

---

([1]) OV C 255, 29.6.2021., 65. lpp.
([2]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0259.
([3]) OV L 346, 15.12.2012., 3. lpp.
([4]) OV L 410 I, 7.12.2020., 1. lpp.
([5]) OV L 410 I, 7.12.2020., 13. lpp.
([6]) OV L 139 I, 4.5.2020., 4. lpp.
([7]) OV L 139 I, 4.5.2020., 1. lpp.

— ņemot vērā Reglamenta 132. panta 2. un 4. punktu,

A. tā kā cilvēktiesību un demokrātijas stāvoklis Nikaragvā ir vēl nopietnāk pasliktinājies pēc 2018. gada aprīlī notikušo pilsonisko protestu vardarbīgās apspiešanas; tā kā kopš tā laika vismaz 130 cilvēkiem ir atņemta brīvība politisku iemeslu dēļ, savukārt valdības oponentus un viņu ģimenes apdraud pastāvīga policijas un valdības atbalstītāju vajāšana gan klātienē, gan tiešsaistē; tā kā kopš 2018. gada protestiem patvaļīga aizturēšana arvien vairāk tiek izmantota kā instruments, lai sodītu aktīvistus un disidentus; tā kā aktīvisti ir īpaši pakļauti vardarbības, tostarp seksuālas un dzimumbalstītas vardarbības, riskam; tā kā cietumā slikti izturas pret aizturētajiem, viņiem tiek liegta medicīniskā aprūpe un piekļuve juristiem un pret viņiem tiek vērsti uzbrukumi un seksuāla vardarbība, savukārt cilvēki, kas protestē pret valdību, tiek turēti augstākā drošības līmeņa kamerās, kur viņi saskaras ar pastiprinātu novērošanu, pārmeklēšanu un izolāciju; tā kā īpašas bažas rada situācija, kādā atrodas sievietes un vecāka gadagājuma cilvēki, kuriem ir atņemta brīvība;

B. tā kā pašreizējās situācijas dēļ kopš 2018. gada vairāk nekā 108 000 Nikaragvas iedzīvotāju ir bijuši spiesti bēgt un meklēt patvērumu kaimiņvalstīs, un trīs ceturtdaļas no šiem cilvēkiem ir meklējuši aizsardzību Kostarikā;

C. tā kā Nikaragvas Nacionālā asambleja 2021. gada 4. maijā pieņēma vēlēšanu likuma Nr. 331 reformu, kura ietver nesen pieņemtos represīvos tiesību aktus; tā kā iepriekš minētā reforma ietver arī noteikumus, kuri ierobežo konkurenci vēlēšanās un politisko tiesību īstenošanu un kuri vēl vairāk ierobežo politiskās opozīcijas līdzdalību un pilsoniskās brīvības, kas cita starpā ir pretrunā starptautiskajiem standartiem un jo īpaši tiesībām piedalīties valsts pārvaldē, biedrošanās brīvībai, vārda brīvībai, tiesībām uz sociāliem protestiem un tiesībām aizstāvēt savas tiesības; tā kā šajās reformās nav ņemtas vērā opozīcijas, pilsoniskās sabiedrības un starptautiskās sabiedrības prasības;

D. tā kā jaunā Augstākā vēlēšanu padome (*SEC*) ir struktūra, kas uzrauga un pārvalda Nikaragvas vēlēšanu procesu; tā kā šis process būtu jāpārvalda neitrālai, neatkarīgai un pārredzamai struktūrai, kas atbalsta demokrātijas principus un iedzīvotāju pilsonisko un politisko tiesību efektīvu un plurālistisku īstenošanu; tā kā Augstākās vēlēšanu padomes locekļus iecēla Nikaragvas Nacionālā asambleja, kuru stingri kontrolē *D. Ortega*; tā kā tas padara Augstāko vēlēšanu padomi par neobjektīvu un nepārredzamu struktūru un nodara vēl lielāku kaitējumu politiskajam procesam; tā kā šīs iecelšanas amatā un nesenās vēlēšanu reformas nav valdības un opozīcijas grupu dialoga rezultāts, ko ES un starptautiskā sabiedrība ir vairākkārt prasījušas, bet gan tās uzspieda valdošais vairākums;

E. tā kā Nikaragvas iestādes pēdējās nedēļās bez pienācīga procesa ir likvidējušas divas politiskās partijas, izmantojot metodes, kas ir pretrunā starptautiskajām normām; tā kā politisko partiju, proti, *Partido de Restauración Democrática* un *Partido Conservador* likvidēšana un politiski safabricētas kriminālizmeklēšanas uzsākšana, kas varētu novest pie demokrātiskās opozīcijas kandidātu diskvalifikācijas bez pienācīga procesa, ne tikai apdraud kandidātu tiesības kandidēt vēlēšanās, bet arī vēlētāju tiesības ievēlēt kandidātus pēc savas izvēles; tā kā šie pasākumi apvienojumā ar tiesu sistēmas politisku izmantošanu ir pretrunā demokrātijas pamatprincipiem un saskaņā ar Nikaragvas konstitūciju un starptautiskajām tiesībām ir Nikaragvas tautas tiesību nopietns pārkāpums;

F. tā kā kopš 2021. gada jūnija vismaz 21 demokrātiskās opozīcijas loceklis, tostarp seši iepriekšējie prezidenta amata kandidāti un arodbiedrību un politiskie līderi, ir patvaļīgi arestēti, pamatojoties uz politiski safabricētām un neviennozīmīgām krimināl apsūdzībām, par kurām nav gūti nekādi pierādījumi, procesā, ko aptumšojuši nopietni procesuālo garantiju pārkāpumi, kas liecina par tiesu iestāžu neatkarības trūkumu; tā kā desmitiem ievērojamu opozīcijas pārstāvju ziņo par sistemātisku vajāšanu un pastāvīgu iebiedēšanu, policijai gandrīz pastāvīgi atrodoties pie viņu mājām vai sekojot viņiem uz ielas, tādējādi liedzot viņiem brīvi pārvietoties;

G. tā kā Nikaragvas valdība dažu pēdējo gadu laikā ir pieņēmusi arvien ierobežojošākus tiesību aktus, piemēram, likumu par ārvalstu aģentu regulējumu, īpašo likumu pret kibernoziegumiem, likumu pret naida noziegumiem, likumu par cilvēku tiesībām uz neatkarību, suverenitāti un pašnoteikšanos mieram un likumu, ar ko groza Krimināl procesa kodeksu, pagarinot izmeklēšanas periodu līdz 90 dienām konstitūcijā paredzēto 48 stundu vietā; tā kā šie tiesību akti institucionalizē represijas un legalizē kopš to pieņemšanas valstī veiktās darbības;

**Ceturtdiena, 2021. gada 8. jūlijs**

H. tā kā neatkarīgo plašsaziņas līdzekļu pastāvīgā vajāšana un kriminalizācija ierobežo tiesības uz vārda brīvību un apdraud sabiedrības tiesības tikt patiesi informētai; tā kā vārda brīvība gan tiešsaistē, gan bezsaistē ir ārkārtīgi svarīga jebkurai demokrātijai vienmēr, taču vēlēšanu periodā tai ir īpaši liela nozīme; tā kā valdības iestāžu un valdību atbalstošo plašsaziņas līdzekļu publisko paziņojumu mērķis ir stigmatizēt tos, kuri tiek uzskatīti par disidentiem;

I. tā kā šīs virzītās satraucošās norises Nikaragvas valdības uzraudzībā liecina, ka režīms turpina virzīties uz autoritārismu, ierobežojot demokrātiju un nacionālā izlīguma un starptautiskas mediācijas iespējas miermīlīgai konflikta atrisināšanai un nepārprotami kavējot brīvu un godīgu vēlēšanu rīkošanu 2021. gada 7. novembrī; tā kā ES, citi starptautiskie dalībnieki un cilvēktiesību organizācijas ir brīdinājušas, ka pastāv pamatotas bažas, ka šie tiesību akti tiks izmantoti, lai vērstos pret cilvēkiem, kuri iebilst pret represīvu politiku;

J. tā kā Amerikas Cilvēktiesību komisijas neatkarīgo ekspertu starpdisciplinārā grupa jau ir norādījusi, ka ielas protestu apspiešanas metodes var uzskatīt par noziegumiem pret cilvēci;

K. tā kā gandrīz neviens no ieteikumiem, ko Nikaragvai sniedza ANO Augstā cilvēktiesību komisāra birojs, nav īstenots, un tas ir novedis pie pastāvīgas nesodāmības un turpmākiem pārkāpumiem;

L. tā kā Nikaragvas Nacionālās asamblejas veiktās Patērētāju likuma (Likums Nr. 842) reformas uzliek bankām pienākumu atvērt kontus to cilvēku radiniekiem, kuriem ASV valdība un citas valstis ir piemērojušas sankcijas un kuri tiek apsūdzēti korupcijā, nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijā un cilvēktiesību pārkāpumos, tā kā *Daniel Ortega* un *Rosario Murillo* ģimene tiek apsūdzēta uzņēmējdarbības impērijas veidošanā telesakaru, enerģētikas un citās nozarēs;

M. tā kā darbības, ar ko tiek veidota un nostiprināta demokrātija un tiesiskums un tiek nodrošināta cilvēktiesību un pamatbrīvību ievērošana, ir neatņemams ES ārpolitikas nostādņu elements, kurš iestrādāts ES un Centrālamerikas valstu 2012. gadā noslēgtajā asociācijas nolīgumā,

1. pauž solidaritāti Nikaragvas iedzīvotājiem un stingri nosoda visas Nikaragvas iestāžu represīvās darbības pret demokrātiskās opozīcijas partijām un to locekļiem, žurnālistiem un citiem plašsaziņas līdzekļu darbiniekiem, studentiem, pirmiedzīvotājiem, cilvēktiesību aizstāvjiem un pilsoniskās sabiedrības pārstāvjiem, kā arī viņu ģimenes locekļiem, un jo īpaši nosoda izraisītos nāves gadījumus; prasa nekavējoties pārtraukt ierobežojošu pasākumu piemērošanu, represijas un cilvēktiesību pārkāpumus un prasa saukt pie atbildības par smagajiem pārkāpumiem, ko Nikaragvas valdība veikusi kopš 2018. gada;

2. aicina nekavējoties un bez nosacījumiem atbrīvot visus patvaļīgi aizturētos politiski ieslodzītos, tostarp iepriekšējos prezidenta amata kandidātus *Cristiana Chamorro, Arturo Cruz, Félix Maradiaga, Juan Sebastián Chamorro, Miguel Mora* un *Medardo Mairena*, politiskos līderus *José Pallais, José Adán Aguerri, Dora María Téllez, Hugo Torres, Víctor Hugo Tinoco, Violeta Granera, Ana Margarita Vijil, Suyen Barahona* un *Pedro Joaquín Chamorro*, kā arī citus opozīcijas aktīvistus, cilvēktiesību aizstāvjus un žurnālistus; turklāt prasa nodrošināt, ka tiek ievērotas viņu pamata tiesiskās aizsardzības garantijas, cilvēktiesības un pilsoniskās un politiskās tiesības; prasa, lai valdība nekavējoties sniegtu pierādījumus, ka ieslodzītie joprojām ir dzīvi, un apliecinājumus par viņu atrašanās vietu; atgādina, ka ir jāsniedz pilnīgas garantijas trimdā esošajiem cilvēkiem, lai viņi varētu atgriezties savā valstī;

3. prasa Nikaragvas valdībai atcelt *de facto* aplenkuma stāvokli, respektēt valsts policijas kā nepolitiska, neitrāla un objektīva spēka lomu, atbruņot paramilitāros spēkus, ievērot ar Pilsonisko aliansi parakstītās vienošanās un atjaunot pilsoņu tiesības; atkārtoti aicina valdību ļaut pilsoniskās sabiedrības organizācijām darboties drošā un labvēlīgā vidē, nebaidoties no represijām;

4. atkārtoti aicina atjaunot iekļaujošu dialogu un demokrātiju kā vienīgo veidu, lai izkļūtu no politiskās, ekonomiskās un sociālās krīzes Nikaragvā; uzsver nepieciešamību īstenot reformas iekļaujošā un pārredzamā veidā; aicina ES delegāciju Nikaragvā turpināt un pastiprināt diplomātisko iesaisti vēlēšanu procesā un turpināt vērsties pie iestādēm, lai rastu politisku risinājumu krīzei Nikaragvā;

5. mudina Nikaragvas iestādes nekavējoties grozīt vēlēšanu likumu saskaņā ar starptautiskajiem parametriem, ko pieprasīja *OAS* savā 2020. gada 21. oktobra rezolūcijā, iecelt neitrālus pārstāvjus dažādās vēlēšanu struktūrās, atjaunot juridisko statusu partijām, kurām tas tika atņemts, ievērot Nikaragvas iedzīvotāju tiesības vēlēt un tikt ievēlētiem un garantēt neierobežotu valsts un starptautisko vēlēšanu novērošanas struktūru klātbūtni, vienlaikus apņemoties nodrošināt politisku līdzāspastāvēšanu pēc vēlēšanām; uzsver — lai Eiropas Parlaments varētu atzīt vēlēšanas un jauno valdību, ir jāīsteno *OAS* un starptautisko organizāciju pieprasītās izmaiņas, jo īpaši jāatjauno tiesības un brīvības, kas padara iespējamu brīvu, uzticamu un taisnīgu vēlēšanu procesu;

6. nosoda ierobežojošo un represīvo tiesību aktu pieņemšanu un īstenošanu un prasa tos nekavējoties atcelt; uzsver, ka šie tiesību akti ir pretrunā tiesībām un brīvībām, kas noteiktas Nikaragvas Republikas Konstitūcijā, Amerikas Demokrātijas hartā un citos starptautiskajos līgumos, kurus Nikaragva ir parakstījusi; atzīst par nepieņemamu to, ka Nikaragvas autoritārā valdība ļaunprātīgi izmanto iestādes un likumus, lai pakļautu pilsoniskās sabiedrības organizācijas un politiskās opozīcijas pārstāvjus kriminālvajāšanai;

7. atkārtoti aicina Nikaragvas iestādes nodrošināt netraucētu piekļuvi ANO Augstā cilvēktiesību komisāra birojam (*OHCHR*), Amerikas Cilvēktiesību komisijai (*IACHR*) un tās neatkarīgo ekspertu starpdisciplinārajai grupai (*GIEI*), īpašajam Nikaragvas uzraudzības mehānismam (*MESENI*), starptautiskajām pilsoniskās sabiedrības organizācijām un Eiropas Savienības iestādēm, lai Nikaragvā nodrošinātu cilvēktiesību ievērošanu; atkārtoti aicina nekavējoties atjaunot cilvēktiesību aizsardzības organizāciju, piemēram, *Centro Nicaragüense de Derechos Humanos* (*CENIDH*), juridiskās personas statusu;

8. aicina Nikaragvas valdību izveidot neatkarīgu izmeklēšanas vienību, iesaistot tajā starptautiskus ekspertus, lai pārraudzītu ticamas, objektīvas un visaptverošas izmeklēšanas, ko ģenerālprokurora birojs veic attiecībā uz iespējamo augstāko policijas amatpersonu atbildību par smagiem cilvēktiesību pārkāpumiem, kas izdarīti saistībā ar 2018. gadā notikušo protestu apspiešanu un pēc tās;

9. aicina Centrālamerikas Integrācijas sistēmu (*SICA*) un tās dalībvalstis aktīvi piedalīties demokrātijas aizsardzībā, aizstāvībā un veicināšanā un cilvēktiesību aizsardzībā Nikaragvā, kā noteikts 1991. gada Tegusigalpas protokolā un 1995. gada Centrālamerikas Demokrātiskās drošības pamatlīgumā, kura 1. pantā noteikts, ka demokrātijas pamatā ir tādu valdību pastāvēšana, kas ievēlētas vispārējās, brīvās un aizklātās vēlēšanās, kā arī visu to cilvēktiesību beznosacījumu ievērošana valstīs, kuras veido Centrālamerikas reģionu;

10. aicina Finanšu darījumu darba grupu (*FATF*) izveidot nepieciešamo koordināciju ar ASV Ārvalstu aktīvu kontroles biroju, lai garantētu starptautisko finansiālo drošību, ņemot vērā *D. Ortega* un *R. Murillo* režīma un tā līdzdalībnieku nelikumīgās darbības, kā arī to darījumu attiecības un aktīvus Eiropas valstīs; uzsver, ka *FATF* kopš 2020. gada oktobra Nikaragvu ir iekļāvusi melnajā sarakstā;

11. prasa Padomei un dalībvalstīm ātri paplašināt to personu un vienību sarakstu, kurām jāpiemēro sankcijas, tostarp šajā sarakstā iekļaujot Nikaragvas prezidentu un viceprezidentu un viņu iekšējo loku, īpaši rūpējoties par to, lai netiktu nodarīts kaitējums Nikaragvas iedzīvotājiem; uzsver nepieciešamību saglabāt un nodrošināt, ka ES palīdzība pilsoniskās sabiedrības organizācijām, cilvēktiesību aizstāvjiem un Nikaragvas iedzīvotājiem, cita starpā izmantojot ES attīstības un humānās palīdzības programmas, sasniedz patiesos labuma guvējus, nevis valdību un iestādes, lai mazinātu Covid-19 un pašreizējo valdības represiju ietekmi un nepieļautu, ka šī krīze kļūst par humanitāro krīzi; atgādina, ka saskaņā ar ES un Centrālamerikas Asociācijas nolīgumu Nikaragvai ir jāievēro un jānostiprina tādi principi kā tiesiskums, demokrātija un cilvēktiesības, un atkārtoti prasa, ņemot vērā pašreizējos apstākļus, piemērot Asociācijas nolīgumā iekļauto demokrātijas klauzulu;

12. atzinīgi vērtē un atbalsta ES delegācijas Nikaragvā centienus un pozitīvo darbu ļoti sarežģītā vidē; aicina ES un tās dalībvalstis cieši uzraudzīt situāciju uz vietas ar savu pārstāvju un vēstniecību Nikaragvā starpniecību, tostarp, veicot tiesas procesu uzraudzību un apmeklējot opozīcijas līderus un tos, kas kritizē valdību, cietumā vai mājas aresta laikā;

13. aicina ES delegāciju Nikaragvā un dalībvalstis vajadzības gadījumā atvieglot ārkārtas vīzu izsniegšanu un nodrošināt pagaidu patvērumu politisku iemeslu dēļ dalībvalstīs;

14. prasa Priekšsēdētāju konferencei nosūtīt faktu vākšanas misiju uz Nikaragvu, iesaistot Delegāciju attiecībām ar Centrālamerikas valstīm, lai novērtētu cilvēktiesību un politisko situāciju;

15. atgādina par 2019. gada 14. marta rezolūcijā pausto aicinājumu nekavējoties izdot Itālijai *Alessio Casimirri*, kurš Nikaragvas valdības aizsardzībā turpina dzīvot Managvā, kamēr viņam Itālijā ir piespriesti seši nepārsūdzami mūža ieslodzījumi par pierādītu iesaistīšanos bijušā premjerministra un Kristīgo demokrātu partijas vadītāja *Aldo Moro* nolaupīšanā un nogalināšanā un viņa apsargu noslepkavošanā Romā 1978. gada 16. martā;

16. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei, Komisijai, dalībvalstu valdībām un parlamentiem, Amerikas valstu organizācijas ģenerālsekretāram, Eiropas un Latīņamerikas Parlamentārajai asamblejai, Centrālamerikas parlamentam, Limas grupai un Nikaragvas Republikas valdībai un parlamentam.